

Rekenaars, deel van jou lewe

Graad 11

'n Handboek vir Rekenaartoevoegingstechnologie

Sandra Jacobs   Reinet Barnard   Rinus Brenkman
Keith Gibson   Ellen Labuschagne   Pam Macmillan   Pam Miller
Chris Noomé   Karin Stoffberg   Ulza Wassermann

Uitgegee deur Study Opportunities
Posbus 52654, Dorandia, 0188
Tel: (012) 565-6469
Faks: (012) 546-5313
E-pos: study.opp@mweb.co.za
www.studyopportunities.co.za

Julie 2012

ISBN: 978-1-919867-90-8

© Study Opportunities

Kopiereg streng voorbehou. Geen gedeelte van hierdie boek mag sonder skriftelike verloop van die uitgewer gereproduseer of in enige vorm of deur enige elektroniese of meganiese middel weergegee word nie, hetsy deur fotokopiëring, plaat- of bandopname, vermikrofilming of enige ander stelsel van inligtingsbewaring.

DTP, uitleg en ontwerp deur Ronelle Oosthuizen

Gedruk deur Intrepid Printers (Pty) Ltd - 7572

VOORWOORD

Liewe leerder

Veels geluk!

Om Rekenaartoeëpassingstegnologie (RTT) as vak te kies, was een van die beste keuses wat jy kon maak! Dit is 'n opwindende vak, en jy sal die vaardighede wat jy hierin gaan aanleer, vir die res van jou lewe kan gebruik – ongeag watter beroep jy eendag gaan volg. Die vak kan selfs vir jou deure na sekere beroepe oopmaak.

Ons skryf nou al jare RTT-handboeke. As onderwysers het ons eerstehandse kennis van wat werk, en ons weet nou al net hoe om die werk aan te bied sodat ons kliënte – soos jy – die meeste voordeel daaruit kan trek. Ons het alles in ons vermoë gedoen om dinge vir jou makliker te maak, en om hierdie lekker vak tot sy reg te laat kom.

Hierdie boek sal jou en jou onderwyser in elke deel van hierdie reis ondersteun. Ons weet dat jy oor twee jaar sal kan sê dat RTT een van die beste besluite was wat jy al ooit geneem het!

Die skrywers

Afdeling 1: Stelseltegnologieë en implikasies

Bladsy 1		MODULE	KWARTAAL
1.1	Dit gaan alles oor IKT...2		1
1.2	Toevoer en afvoer...14		1
1.3	Geheue, stoor en verwerking...37		2
1.4	Programmatuur...52		3
1.5	Rekenaarbestuur...63		3
1.6	Die skadukant van rekenaars...73		4

Afdeling 2: Netwerk- en Internet-tegnologieë

Bladsy 83		MODULE	KWARTAAL
2.1	Lokale areanetwerke...84		2
2.2	Jou belewenis van die Web...95		2
2.3	Aanlyn-leefstyl...101		3
2.4	Bestuur van e-pos...121		4

Afdeling 3: Woordverwerking

Bladsy 133		MODULE	KWARTAAL
3.1	Werk met lêers...134		1
3.2	Bladsy-formatering...147		1
3.3	Formatering van paragrawe...163		1
3.4	Vorms en template...174		1
3.5	Style...185		2
3.6	Possamevoeging...194		3
3.7	Verwysings...201		3

Afdeling 4: Sigbladverwerking

Bladsy 213		MODULE	KWARTAAL
4.1	Hersiening en verbetering van sigbladvaardighede...214		1
4.2	Berekeninge...226		1
4.3	Besluitneming en grafieke...237		2
4.4	Ander fasiliteite...248		3

Afdeling 5: Databasisverwerking

Bladsy 259		MODULE	KWARTAAL
5.1	Inleiding tot databasisse...260		1
5.2	Vorms...285		1
5.3	Navrae...297		2
5.4	Ontwerp van 'n databasistabel...313		2
5.5	Verslae...328		3

Afdeling 6: HTML / Webontwerp

Bladsy 347		MODULE	KWARTAAL
6.1	Basiese konsepte van webontwerp...348		2
6.2	Meer tegnieke vir webontwerp...362		3

Afdeling 7: Inligtingsbestuur

Bladsy 375		MODULE	KWARTAAL
7.1	Vind inligting...376		2
7.2	Verwerk data...392		3
7.3	Bied resultate aan...406		4

Afdeling 8: Geïntegreerde vaardighede

Bladsy 413		MODULE	KWARTAAL
8.1	Werk slimmer...414		4
8.2	Gevallestudies...426		4

Bladsy 437

Bylaag A

	Verandering en formatering van Access-objekte...437	
--	---	--

Afdeling 1

Stelseltegnologieë en implikasies 1

Module 1.1 Dit gaan alles oor IKT..... 2

Inleiding	2
Die rol en waarde van IKT's in die werkplek	3
Die rekenaar	5
Beskerm jou inligting	8

Module 1.2 Toevoer en afvoer 14

Toevoer.....	14
Afvoer	25
Wat laat alles werk?	31
Toevoer en afvoer vir gebruikers wat fisies gestrem is	32
Toevoer en afvoer en gesondheidskwessies.....	33

Module 1.3 Geheue, stoor en verwerking 37

Geheue en stoor	37
Verwerking.....	44

Module 1.4 Programmatuur..... 52

Toepassingsprogrammatuur	52
Versoenbaarheidskwessies	53
Opdatering van programme.....	54
Aanlynprogramme	56
Programme vir gebruikers met fisiese gestremdhede	58

Module 1.5 Rekenaarbestuur..... 63

Stelselvereistes	63
Installering van programme.....	64
Bestuur van lêers	67
Hantering van apparatuur wat breek	69

Module 1.6 Die skadukant van rekenaars 73

Menslike foute	73
Die kriminele sy	76

Afdeling 2

Netwerk- en Internet-tegnologieë 83

Module 2.1 Lokale areanetwerke 84

Wat is 'n netwerk?	84
Basiese komponente van 'n netwerk.....	84
Voordele en nadele van 'n LAN en 'n WLAN	89
Basiese netwerksekuriteit.....	90
Etiese gebruik van netwerke	91

Module 2.2 Jou belewenis van die Web 95

Inleiding	95
Bruikbaarheid van webtuistes	95
Ander faktore wat die rondblaaibelewenis beïnvloed	97

Module 2.3 Aanlyn-leefstyl 101

Internettoegang	101
Digitale kommunikasie	103
Aanlyndienste	109
Mobiele toepassings.....	111
Beskerm jouself aanlyn	112
Indiensnemings- en werkspraktyk	115

Module 2.4 Bestuur van e-pos 121

Toegang tot e-pos	121
Voeg etikette by e-posboodskappe	122
Skuif van boodskappe	125
Spoor boodskappe vinnig op	127
Stuur boodskappe meer effektief	128
Goeie gewoontes	129

Afdeling 3

Woordverwerking 133

Module 3.1 Werk met lêers 134

Algemene lêeropdragte	134
Invoer van ander lêerformate	138
Hulp	140
Redigering	141

Module 3.2 Bladsy-formatering 147

Verstaan en gebruik seksies	147
Bladsy-boskrifte en -onderskrifte	153
Temas	157
Voorblad	158

Module 3.3 Formatering van paragrawe 163

Lyste met bullets en nommers	163
Pasgemaakte spasieëring	168

Module 3.4 Vorms en template 174

Template	174
Word-vorms	176

Module 3.5 Style	185
Wat is 'n styl?	185
Die gebruik van bestaande style	186
Die skep en verandering van style	189
Module 3.6 Possamevoeging	194
Hoe possamevoeging werk	194
Stappe wat gevolg moet word	195
Toets en verbeter jou kennis en vaardigheid	198
Module 3.7 Verwysings	201
Inhoudsopgawe	201
Voetnotas	204
Byskrifte	205
Sitate en bibliografieë	207

Afdeling 4

Sigbladverwerking .....

Module 4.1 Hersiening en verbetering van sigbladvaardighede .....

Oorsig van basiese konsepte	214
Voorwaardelike formatering	216
Auto Fill-fasiliteit	218
Selverwysings	219

Module 4.2 Berekeninge .....

Funksies	226
Interpretasie van foutboodskappe	232

Module 4.3 Besluitneming en grafieke .....

Die IF-funksie	237
Grafieke	240

Module 4.4 Ander fasiliteite .....

Kopiëring van selle	248
Hanteer 'n werkblad as geheel	249
Gebruik verskillende druk-opsies	252
Koppel data in werkblaaie	253
Excel se hulp-funksie	255

Afdeling 5

Databasisverwerking .....

Module 5.1 Inleiding tot databasisse .....

Inleiding	260
Wat is 'n databasis?	260
Struktuur van 'n databasis	261
Eerste kennismaking met Access	261
Werk met tabelle	266
Skep van 'n tabel	272

Module 5.2 Vorms	285
Inleiding	285
Ondersoek en gebruik 'n bestaande vorm.....	285
Die afdelings van 'n vorm	286
Skep 'n nuwe vorm.....	287
Verbeter 'n bestaande vorm	289
Foto's as velde in 'n databasis	291
Module 5.3 Navrae	297
Die ontwerp en resultaat van 'n navraag.....	297
Formulering van eenvoudige kriteria	299
Die skep van 'n navraag.....	302
Navrae met kriteria vir verskillende velde.....	305
Module 5.4 Ontwerp van 'n nuwe databasistabel.....	313
Inleiding	313
Ontwerp die basiese tabelstruktuur	313
Verfyn die tabelstruktuur	315
Ontwerp vir meer geldige datavaslegging	317
Databasisse en sosiale kwessies	325
Module 5.5 Verslae	328
Eerste kennismaking met 'n verslag	328
Verskillende afdelings in 'n verslag.....	329
Skep 'n eenvoudige verslag	330
Verander die voorkoms van 'n verslag	333
Die skep van verslae met groeperings	335
Berekeninge in 'n verslag	338
Afdeling 6	
HTML / Webontwerp	347
Module 6.1 Basiese konsepte van webontwerp.....	348
Inleiding	348
Hoe word HTML gebruik om 'n webblad te skep?	349
Die struktuur van 'n HTML-dokument	350
Basiese markup tags	352
Skep geformateerde webblaie.....	353
Module 6.2 Meer tegnieke vir webontwerp.....	362
Inleiding	362
HTML-attribute.....	362
Formateer die teks op 'n webblad	364
Voeg prente by	366
Skep lyste	367
Skep 'n webtuiste	368

Afdeling 7

Inligtingsbestuur 375

Module 7.1 Vind inligting 376

Probleemoplossing en die bestuur van inligting	376
Formulering van 'n taakbeskrywing	377
Besluit watter data en inligting benodig word	380
Meningsopnames om data in te samel	382
Gaan die kwaliteit van inligting na	385

Module 7.2 Verwerk data 392

Inleiding	392
Invoer en uitvoer	392
Wenke, hulpmiddels en tegnieke om data te verwerk	396

Module 7.3 Bied resultate aan 406

Inleiding	406
Gebruik die regte programmatuur om verslag te doen	407
Stel 'n verslag saam	408
Tegniese kwessies.....	410

Afdeling 8

Geïntegreerde vaardighede 413

Module 8.1 Werk slimmer..... 414

Integrasie	414
Gebruik template om slimmer te werk	415
Gebruik Excel om probleme op te los.....	417
Gebruik Access om probleme op te los	420

Module 8.2 Gevallestudies 426

Inleiding	426
Hulp met die organiseer en aanbied van 'n hokkietoernooi	426
Verskaffing van basiese rekenaardienste.....	432

Bylaag A 437

Verandering en formatering van Access-objekte.....	437
--	-----

Indeks 441